AREVELK
Siyasî, iktisadî ve edebî yevmî gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak No. 10

ԱՌԱՔԱՆՈՐ ԳԱՆԳՐԱՒԹԻՒՆ

	ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ	ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա	700 գր.	1400 գր.
Արտասահման	110 ֆր.	200 ֆր.
Ամերիկա	9 տոլար	15 տլր.

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ

ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852 ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ Teleton 40852

ՀԱՍՑԷ՝- Գալաթիա, Թիւնէլի բոլ Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenion Politique
Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ԱՆԳԼԻԱ ՊԱՇՏՊԱՆՈՂԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑՆԵՐ
ՏՈՒՔ Կ'ԱՌՆԷ ՍՈՒՏԱՆ ԵՒ ՀԱՊԷՇ ՍԱՀՄԱՆԻՆ ՎՐԱՅ
Ռազմաւարական ջոկատներ դրկուեցան դէպի սահմանագլուխ

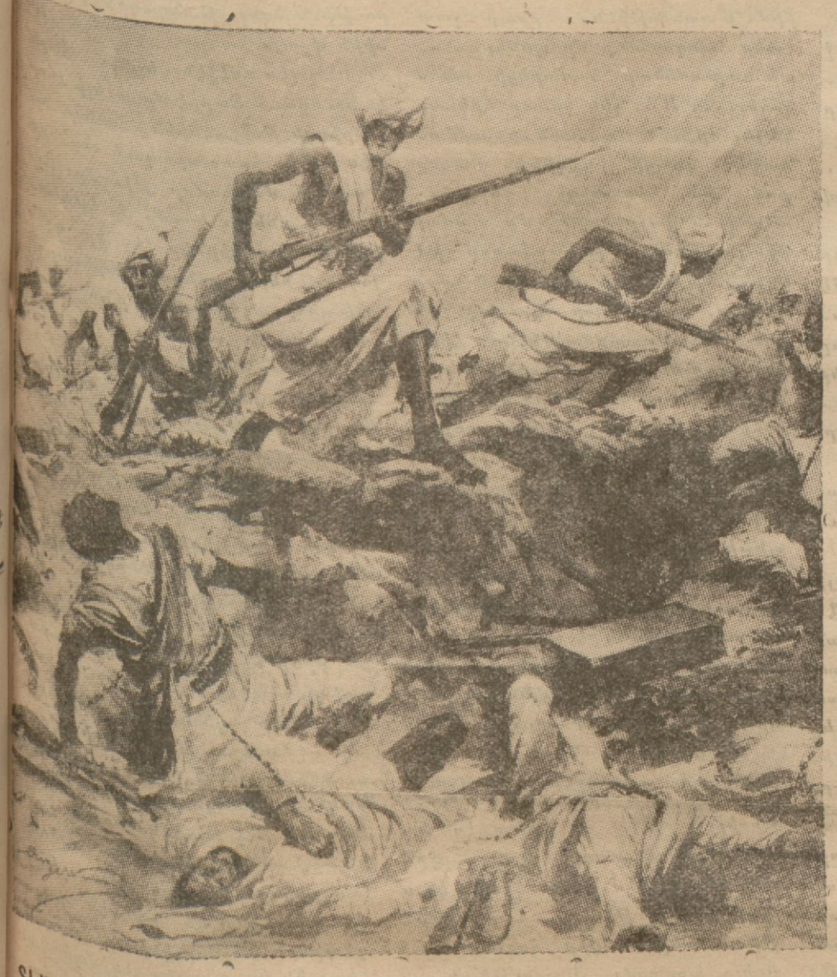

ՏԵՍԱՐԱՆ ՄԸ ԻՏԱԼԵԱՀԱՊԷՇ ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՎԵՐՋԻՆ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏԷՆ

ԱՍՏԻՍԱՊԱՊ, 24. — Մայրաքաղաքին հոլանտական շրջուն հիւանդանոցը Լահէյէն ստացած հրահանգին վրայ Ճիպութի մեկնեցաւ այս առաւօտ։

Բազմաթիւ օտարականներ ևս նոյն կառախումբով մեկնեցան։

Այս առաւօտ իտալօգանաւ մը սաւառնեցաւ քաղաքին վրայ երբ ժողովուրդը կայարան հաւաքուած էր դիտելու մեկնողները։

Ոչ է հաւճառ տեղի չունեցաւ։

ՀՌՈՄ, 24. — Մարտ 31էն մինչեւ Ապրիլ 15 Ափրիկէի մէջ մղուած պատերազմներու ընթացքին, երկու ճակատներու վրայ 123 իտալացի սպաներ մահուան են։

Այսպէս, պատերազմին սկիզբէն ի վեր մեռեալ իտալացի սպաներու թիւը կը հասնի 1188ի։

ԱՍՏԻՍԱՊԱՊ, 24. — Մայրաքաղաքին հոլանտական շրջուն հիւանդանոցը Լահէյէն ստացած հրահանգին վրայ Ճիպութի մեկնեցաւ այս առաւօտ։

Բազմաթիւ օտարականներ ևս նոյն կառախումբով մեկնեցան։

Այս առաւօտ իտալօգանաւ մը սաւառնեցաւ քաղաքին վրայ երբ ժողովուրդը կայարան հաւաքուած էր դիտելու մեկնողները։

Ոչ է հաւճառ տեղի չունեցաւ։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՆՈՐ ԳՐԱՒՈՒՄՆԵՐ

ՀՌՈՄ, 24. — Մարշալ Պատոլիո իր թիւ 194 զեկոյցին մէջ հետեւեալը կ'ըսէ. — Էրիթրէա Հարաւ-արեւելակողմը գտնուող Վոր Իլու Սոմալիի ճակատին վրայ իտալական գունդերուն յաջողացումը կը շարունակէ բոլոր դիծերուն վրայ։ Դիրքերը գրաւած են Կոնտատը և Կապրէհոր։ Ցեպի ձորին մէջ։ օդանաւեր ոմբակոծած են թիկունքի պաշտպանական ամրութիւնները։ Մասապանէի և Տակամէտոյի։

ԱՍՏԻՍԱՊԱՊ, 23. — Հապէշ կառավարութիւնը Ադիս Ապեբա որոշած է մայրաքաղաքին մէջ մնալ։

ԼՈՆՏՈՆ, 24. — «Տէյլի Թելեկրաֆ»ի թղթակիցը Ասիսապայէն կը հաղորդէ որ տակաւին յուսահատական դիմադրութիւն մը կը մղուի Սասապանէի մէջ։ Թղթակիցը

Պաշտօնական զեկոյցը կ'ընդունի որ նահանջը դադրեցուցուցած է իտալական գիծերուն 12 մղոն դէպի ներս։ Երկուստեք կորուստները խիստ մեծ եղած են»։

Հոմի մէջ կը յայտարարեն թէ Զօր. Կրացիանի ստանձնեալ ամբողջ հարաւային ճակատին վրայ և Սուտանեան այլ ևս միմիայն անձրեւները կը դադարեցնել իտալական ծրագրին գործադրութիւնը։

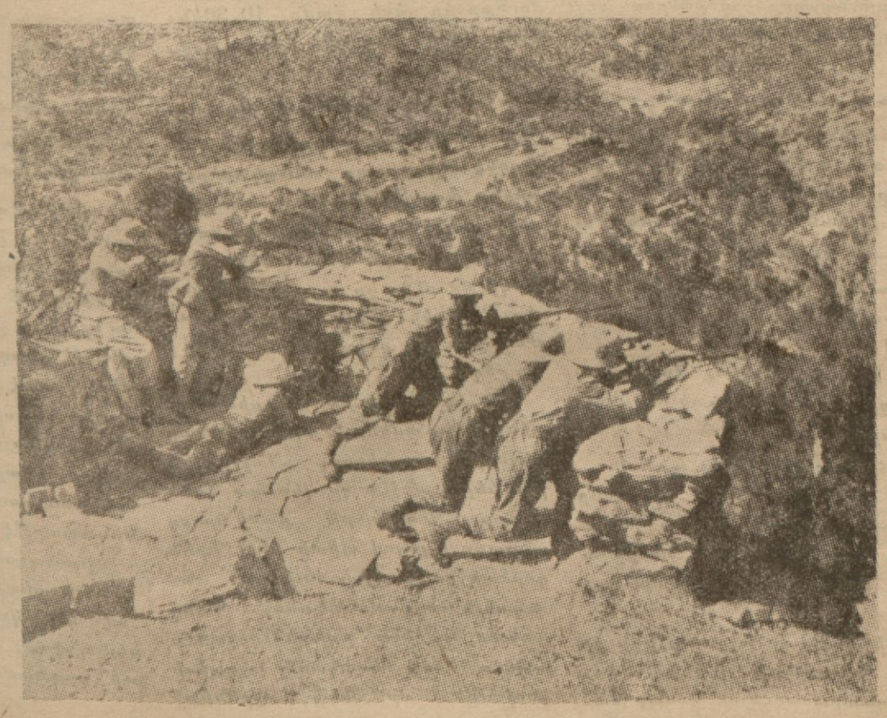

ԻՏԱԼԱՑԻՔ ԽՐԱՄՆԵՐՈՒ ՄԷՋ ԻՆՔԶԻՆՔՆԻՆ ԿԸ ՊԱՇՏՊԱՆԵՆ

ՀԱՊԷՇ ԿԱՑՍՐՈՒՀԻՆ
որ ձայնասփիւռով կոչ մը ուղղեց բովանդակ աշխարհի, օգնութեան փութալու համար իր երկրին։

ԻՆՉ ԲԱՆԻ ԿԸ ՁԳՏԻ ԻՏԱԼԵԻԱՊԱՆ ԴԱՇԻՆՔԸ

ԼՈՆՏՈՆ 24.—Այն համոզումը կը տիրէ թէ Իտալեւապան ուխտին շնորհիւ, Այպանիա ի վիճակի պիտի ըլլայ յաջողութեամբ դիմադրելու ոեւէ շարժման, զոր կրնայ փորձել Եուկոսլաւիա, Հունգարիոյ վերազինութեան հարցին առթիւ։

Ի՞ՆՉ Կ'ԸՍԷ ՇՈՒՇՆԻԿ
ՍԻՏՍԱԿ ԱՍՏԻՍՏԻ ՍԱՏԻՒ

ԼՈՆՏՈՆ 24.—«Մորնինկ Փոսթ» կը հրատարակէ այսօր վարչապետ Շուշնիկի յայտարարութիւնները, որոնք կը հաւատան թէ

«Աւստրիոյ պաշտպանողական ուժերը ոչ միայն կ'ապահովեն Աւստրիոյ խաղաղութիւնը, այլ և կեդրոնական Եւրոպայի խաղաղութիւնը։

Իտալօ-աւստրօ-հունգար համաձայնութիւնը ցոյց տուաւ թէ կարելի է իրարու հետ հաշտեցնել քաղաքական-ու տնտեսական ազդակները, ինչպէս նաեւ գտնել մասնաւոր լուծում մը գանուբեան աւազանին համար։

ՄԻՋԵՐԿՐԱԿԱՆԻ
ԱՆԳԼ. ՄԱՏԱՆԱՒԵՐԸ
ՀԱՅՐԵՆԻՔ ԿԸ ԴԱՌՆԱՆ

ՃԻՊՐԱԼԹԱՐ 24.—Միջերկրականի անգլ. մարտանաւերուն մեկնումը կը շարունակուի։ Երեք թորփիլահալածներ արդէն իսկ դէպի Անգլիա ճամբայ ելած են։ Իսկ ուրիշ երեք հատ ևս մօտ ատենէն կը մեկնին։

ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ԴԷՊՔԵՐԸ
ՎԵՐՋ ԳՏԱՆ
ԲԱՑՑ ՀՐԴԵՀԸ ԿԸ ՇԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

ԹԷԼԱՎԻՎ, 23.—Հրեայ բնակարանների հրդեհը կը շարունակուի, մանաւանդ Եաֆայի մէջ, ուր ընդհ. գործադուլը մեծ համեմատութիւն մը ստացած է։

Ոստիկանութիւնը կը ցրուէ ցուցարարները։ Երկաթուղային կայարանի աշխատանոցները հրոյ ճարակ եղան։

ԼՈՆՏՈՆ 24. — Երուսաղէմէն ստացուած հեռագիր մը կը յայտնէ թէ բացի երկրորդական կարեւորութիւն ունեցող հրդեհներէ, ամբողջ երկիրը հանդարտ է և եթէ այսօր ալ տանց միջադէպի անցնի, այլեւս կարելի է ամէն բան վերջացած նկատել։

ՎԱՐՇԱՒԱ 24 — Լեհաստանի սիոնիսթ կազմակերպութիւնները երէկ բանաձեւ մը քուէարկեցին, որով կը բողոքեն Պաղեստինի ապրիւնալի միջադէպերուն դէմ։

Նման հաւաքոյթներ պիտի կազմակերպուին բովանդակ Լեհաստանի մէջ։

(Շար.ը կարդալ Գ. էջ)

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ ՈՒՂՂՈՒԵԼԻՔ
ԱՆԳԼ. ՀԱՐՑԱՐԱՆԸ ՔՆՆՈՒԵՑԱԻ ԴԱՀԼԻՃԻՆ ԿՈՂՄԷ
Լօրտ Հալիֆաքսի Պերլին մեկնումը

ԼՈՆՏՈՆ 24.— Դահլիճը չորեքշաբթի օրուան նիստին մէջ ուսումնասիրեց բովանդակութիւնը այն հարցարանին, որ պիտի ուղղուի Հիթլէրի, գերման քաղաքականութեան կարգ մը կէտերու լուսաբանութեան մասին։

Անգլ. պաշտօնագիրը հաւանարար պիտի յանձնուի Պերլինի դեսպան Սըր Էրիք Ֆիփսի միջոցաւ, դահլիճին ունենալիք նոր գումարումէն անմիջապէս յետոյ։ Արտաքին նախարարութեան շրջանակները զարձեալ կը հերքեն Էտէնի Պերլին այցելութեան մասին շրջող զրոյցները։ Այսուհանդերձ կը կարծուի թէ դահլիճը նկատի առած է Լորտ Հալիֆաքսը Պերլին դրկելու պարագան, փոխանակ Էտէնի։

Հակառակ անոր որ ցարդ ոեւէ որոշում չէ առնուած, ընդհանրապէս այն կարծիքը կը տիրէ թէ դահլիճին տալիք որոշումը մեծ մասամբ ազդեցութիւնը պիտի կրէ քաղաքական շրջանակներու դիտողութեանց։ Կը կարծուի նոյնպէս թէ անգլ. պաշտօնագիրը պիտի ըլլայ մանրամասնեալ և բացորոշ, ներշնչուած այն ճառէն զոր արտասանած էր Ֆլանտէն Ապրիլի սկիզբը, Գերմանիոյ դիտաւորութեանց մասին, եւրոպական և գաղթային հարցերու շուրջ։

Քաղաքական շրջանակները կը յայտարարեն թէ անգլ. պաշտօնագիրը մասնաւորաբար պիտի ծանրանայ երկու կէտերու վրայ.

1.— Գերմանիոյ յարաբերութիւնները իր հարաւային և արեւելեան դրացիներուն հետ։

2.— Ի՞նչ կը հասկնայ Գերմանիա իրաւունքներու հաւասարութիւն ըսելով։

Առաջին կէտին համար, կը կարծուի թէ անգլ. կառավարութիւնը պիտի հարցնէ որ Գերմանիա կ'ընդունի՞ Ազգաժողովի Ուխտին գերակշռութիւնը, Գերմանիոյ կողմէ առաջարկուած ոչ յարձակողական ուխտերուն վրայ։

ԼՈՆՏՈՆ 24.—Կը կարծուի թէ Անգլիա պիտի պահանջէ նաեւ գերման կառավարութենէն, որպէսզի ճշդէ իր դիրքը հանդէպ Աւստրիոյ, Չէխոսլովաքիոյ։

բանակցութեանց տեւողութեան [illegible] հարցը, առնէ չկայ այդ մասին ոեւէ եզրակացութեան յանգելու։

Զրրչիլ անբնական կը գտնէ
ԱՆԳԼԻՈՅ ՎԵՐԱԶԻՆՈՒԹԵԱՆ ՅԱՏԿԱՑՈՒԱԾ ՎԱՐԿԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 24.—Զըրչիլ, Երեսփ. ժողովի երէկուան նիստին մէջ մասնաւորաբար ծանրացաւ սպառազինութեանց յատկացուած վարկին անբաւարարութեան մասին, յայտնելով թէ Գերմանիա հսկայ գումարներ կը ծախսէ իր զինուորական կազմակերպութեանց ուժեղացումին համար։

Զըրչիլ մասնաւորաբար ակնարկեց Գերմանիոյ «պատերազմասէր» ծախսերուն, ինչպէս ռազմագիտական ուղիներու շինութեան, որոնք, յարձակումի պարագային ամրութիւններէ աւելի մեծ դեր պիտի կրնան կատարել։

Քանի մը ճառախօսներ բեմ բարձրանալով զանազան քննադատութիւններ ըրին այս մասին։

Ռուսեւնաբոն սահմանային վէճերը
ՊԻՏԻ ՀԱՐԹՈՒԻՆ

ԹՕՔԻՕ, 23.—Սովէթեւճաբոն սահմանային անհամաձայնութեանց լուծումի հաւանականութիւնները մեծապէս չատցած են, արտաքին նախարար Արիթայի և սովէթ դեսպան Եուրէնէֆի միջեւ կատարուած տեսակցութեանց շնորհիւ։

Սովէթ դեսպանը հաւաստած է որ իր կառավարութիւնը համամիտ պիտի գտնուի ճաբոնական տեսակէտին, սահմանային ճշդումներ կատարող խառն յանձնախումբին իրաւասութիւնները սահմանափակելու մասին՝ բայց պիտի պահանջէ որ երկրորդ յանձնախումբ մը ևս կազմուի, առաջին յանձնախումբին աշխատութեանց ժամանակ ծագած վէճերը հարթելու համար։

Արիթա ոչ է դիտողութիւն չըրաւ այս պահանջին։

Անգլիոյ նաւային հսկայ ծրագիրը

ԼՈՆՏՈՆ 24.—«Մորնինկ Փոսթ»ի նաւային խմբագիրը կը հաղորդէ 1936—37 տարուայ նաւային շինութեանց վերջնական ծրագիրը, որ ի մօտոյ պիտի հրատարակուի։ Այս ծրագիրը, կը նախատեսէ շինութիւնն հետեւեալ մարտանաւերուն։

31 Դեկտ. 936է առաջ, 3 յածանաւ, մէկ սաւառնակիր նաւ, 16 թորփիլահալած, 3 ընդծովեայ։ 31 Դեկտ. 936է մինչեւ 31 Դեկտ. 937 պիտի շինուին առաջին կարգի երկու մարտանաւ և երկու յածանաւ։

Եգիպտոսի գահը խնամակալ մարմինի՞ մը կը յանձնուի

ԳԱՀԻՐԷ 24.—Վարչապետ Ալի Մահիր փաշա, վճռաբար հերքեց այն զրոյցները թէ խնամակալ մարմին մը պիտի կազմուի Ֆուատ թագաւորին հիւանդութեան հետեւանքով։

Միջտ արիտական

ՊԵՐԼԻՆ, 24. — Գերման Մամլոյ միութիւնը որոշեց որ գերման թերթերու խմբագիրները հաստատեն իրենց արիական ցեղին պատկանիլը 1800է ի վեր։

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԳԱՀԸ ԽՆԱՄԱԿԱԼ ՄԱՐՄՆԻ՞ ՄԸ ԿԸ ՅԱՆՁՆՈՒԻ

ԳԱՀԻՐԷ, 24. — Ալի Մահիր փաշա, վճռաբար մերժեց այն զրոյցները թէ, խնամակալ մարմին մը պիտի կազմուի Ֆուատ թագաւորին հիւանդութեան հետեւանքով։

Ի՞ՆՉ Է ԲՌՆԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ

Բռնապետական կառավարութեանց՝ ինքնապաշտպանութեան համար՝ ժողովուրդը ճնշելու իրենց ներքին քաղաքականութեան մէջ գործածած բռնութիւնները, արտաքին քաղաքակա ութեան մէջ ալ զիրենք կը մղէ տեսակ մը բախտախնդրութեան։ Բռնապետութիւնը տեւականացնելու իբր միջոց, չատ անգամ կ'օգտագործուին զինուորական յաջողութիւնները։ Բռնապետական կառավարութիւններ յաճախ հակում ցոյց կուտան կղերամուտութեան և պատերազմի բախտախնդրութեան։ Եթէ բռնապետները անձամբ մեծ զինուորականներ չէն եղած, գոնէ ուզած են ինքզինքին այդպէս ցոյց տալ։

Եւրոպայի մէջ վերջերս երեւան եկած դիկտատորներէն գրեթէ բոլորն ալ զինուորական ատիճաններ ստացան։ Դիկտատոր Փրիմոտէ Բիվէրա երբեք հրամանատար մը չէր, սակայն իր բոլոր խօսքերն ու գործերը զինուորականութեան կը հակէին։ Ծերունի յեզափոխական Փիլսուտսքի, արտակարգ կարողութիւններով օժտուած ընկերվարական մը ըլլալով հանդերձ, ինքզինքը զրաւ հրամանատարի ատիճանին մէջ։ Յեղափոխական գործաւոր Մուսօլինի, որ զինուորական կարգերու մէջ ժամանակ մը անկարգապահութիւն քարոզեց, օր մը ալ Իտալացիներուն կայսրութեան խոստացաւ և միշտ պատերազմէն ճառեց։ Ռուսիոյ կարմիր բանակայիններու պետերն անգամ, արտաքին թշնամիներէն աւելի ներքին թշնամիներէն զէմ ինքզինքին պաշտպանելու պէտքը զգացին։ Սակայն պէտք չէ մոռնալ որ, բռնակալութեան գլխաւոր յատկանիշն է ըլլալ պատերազմասէր, որովհետեւ՝ պատերազմի վտանգն է որ բոլոր քարանները կը լռեցնէ և բոլոր հայրենակիցները կը մօտեցնէ իրարու։

Էֆլաթունն՝ խօսեցնելով Սոկրատեսը կառավարելու ուժը ձեռք անցնել ու տեւականացնել զայն։ Առաջին անգամ հարկ է մեծ ռամկավարական միջոցներ, յեսոյ առաջնորդի մը կարօտ ըլլալը զգացնել ժողովուրդին և վերջապէս պատերազմի դուռ բանալ։ Դիկտատորը երբ ինքզինքը վտանգի մէջ տեսնէ, անմիջապէս պատերազմ յայտարարելու միջոցներու մասին կը խօսի։ Անոնք չատ անգամ, պատերազմի նպատակ չունենալով հանդերձ անոր պէտքը ցոյց կուտան։ Կասկած չկայ որ ո՛չ Նիքոլա Բ., ո՛չ Ֆրանսուա Ժոզէֆ և ոչ ալ Վիլհէլմ Բ. եւրոպական պատերազմ մը չուզեցին, սակայն ներքին քաղաքականութեանց հետեւանքով պատերազմի սպառնալիքը հասունցնելուն պատճառ դարձան։

Ուրեմն, եւրոպական պատերազմը ո՛չ թէ իրենց ուզելով, այլ կարգ մը ներքին սպառնալիքներու երեսէն էր որ պայթեցաւ։ Բոլոր յետադիմական կառավարութիւնները, իրենց հայրենակիցներուն արժանիքները սպառնալուն հետեւանքովն է որ անոնց մէջ գոյութիւն ունեցող զինուորական կարողութիւններն ալ փճացուցին։ Ուր որ ազատական գաղափարներու աւերակներուն վրայ ուղղուած է յետադիմական կառավարութիւն մը բարձրացնել, հոն ապրող ժողովուրդը կորսնցուցած է իր կը ունենալու յատկութիւնն ու կարողութիւնը։

Նափոլէոնի զինուորներուն քաջարար կռուելուն պատճառը ուրիշ բան չէր, եթէ ոչ՝ յեղափոխական սկզբունքները տարածելու իրենց ունեցած վերջին ծայր հաւատքը։ Անոնք կը կարծէին թէ ազատութիւն կը տանէին ուրիշ երկիրներու։

Պատմութեան հայր Հերոդոտոս, հազարումէկ օրինակներով ցոյց կուտայ թէ՝ ամենալաւ կառավարութիւն մը կարելի է ստեղծել հաւասարութեան սկզբունքներուն վրայ հիմնելով զայն ու կ'աւելցնէ. «Աթենացիները որքան ատեն որ բռնակալներու իշխանութեան ներքեւ գտնուեցան, չունեցան այնքան վայելուն վիճակ մը, որքան՝ իրենց դրացի Սպարթացիները։ Սակայն երբ նեռեցին իրենց զբաղեցուցիչ կապանքը՝ մեծ յաջողութիւններ ցոյց տուին։»

Ուրեմն, ժողովուրդ մը որքան ատեն որ մեայ բռնակալներու ձեռքին տակ, կը դառնայ վախկոտ՝ զրկուելով ինքնապաշտպանութեան ամենատարրական միջոցներէն»։

Ինքզինքին պատերազմի մէջ փորձառու նկատող Հռովմայեցիները միակ գաղափար մը ունէին. պատերազմը կատարելագործել։ Սպարթան զինուորական բանակատեղի մըն էր, ան երբեք չծառայեց քաղաքակրթութեան, որովհետեւ սպաննելէ զատ ուրիշ բան չգիտցաւ։ Արիստոտէլ բնաւ չի գնահատեց Սպարթացիները։ Սակայն այսքան պատերազմասէր ցեղերու մէջ երբ ազատութիւնը վերնայ, կուտալու ընդունակութեան ոգին ալ խոյս կուտայ։

Հռովմի մէջ ազատութեան խեղդուելուն հետ կուտալու կարողութիւնն ալ մեռաւ, որուն հետեւանքով չրջակայ ցեղերը այլեւս [illegible]։

Իտալական Ֆաշիզմը տարիներէ ի վեր պատերազմի արհաւիրքը կ'ազդարարէ, ծիծաղելի չարք մը մեծութիւններու երազանքով։ Ադրիականը փոխանակ իտալական լիճ մը ըլլալու, հարկ էր որ Միջերկրականը իտալական ծով մը ըլլար։ Տալմացիան, Նիսը, Սաւոյան և Քորսիքան գրաւելու համար քաղաքական գաղանի կազմակերպութիւններ երեւան բերաւ։ Իտալիոյ ապագայի քաղաքական յաղթանակէն ճառող հարիւրաւոր քարոզութեանց հրատարակութիւններ և գրքեր հրապարակը ողողեցին։ Աշխարհի ամէն կողմը ֆաշիզմը քարոզող առաքելութիւններ երեւան բերին։ Եուկոսլաւիան զինուորական սպառնալիքի ներքեւ ձգելու համար, Ալպանիոյ մէջ մէկ միլիոն լիրէթէն աւելի դրամ ծախսեցին։

Մինչեւ 1914 պատերազմի զօրաւոր հակառակորդ Մուսօլինի, յետադիմ կառավարութեան մը պետը ըլլալով, սկսաւ զինուորական համազգեստ կրել, սպառնալիքներ ըրաւ բոլոր աշխարհի, բերնէն երբեք չհեռացուց պատերազմ բառը, նոյն իսկ այնքան առաջ գնաց որ օր մը ռումբի նման պիտի պայթի և կայսրութիւն մը պիտի կազմէ։ Պայթելու և կայսրութիւն մը կազմելու համար ալ, կ'աւելցնէր, հարկ է վաթսուն միլիոնոց ժողովուրդ մը։

1927ին, ան երեսփ. ժողովին առջեւ իր ըրած յայտարարութեամբ կ'ըսէր թէ 1935ը Եւրոպայի համար վերջնական հաշուեյարգարի թուականն մը պիտի ըլլայ. ուրեմն, հարկ է որ Իտալիան մինչեւ այդ թուականը ունենայ հինգ միլիոնոց զինուորական ուժ մը։

Ֆաշիզմը, Իտալիան յետին ծայր թշուառութեան մատնելէ վերջ, Մուսօլինի Ալպանիոյ և Պալքաններու մէջ «էնթրիք»ներ քանեցնել սկսաւ և խաղաղութենէ ճառելով հանդերձ, պատերազմի և անհամաձայնութեան սերմերը ցանեց։ Անոր պաշտօնական օրականները արար աշխարհի ցոյց տուին միջազգային անվստահութիւններէն յառաջացած թշուառութիւնները, դրամատէրներու կատարած աւերները տնտեսական գետնի վրայ, որոնք կրնային պատերազմի մը ծնունդ տալ։

Ցաղթանակի մը պակուսը բոլոր կառավարողները կը մղէ տեսակ մը գինովութեան, որու միջոցին չեն գիտեր թէ ինչեր կը խօսին։ Քրոմուէլ, որ ճանչցուած էր իբր բացառիկ կարողութեան տէր անձնաւորութիւն, իրեն հետեւորդ ունէր Լամպերթ որ անոր յետադիմական ուժի գերակշռութեան չկարենալով հանդուրժել՝ փորձեց կառավարութիւնը ձեռք անցընել։ Իտալիոյ մէջ ալ չկայ անմիտ դատարկապորտ մը որ չուզէ տիրանալ Մուսօլինիի ժառանգութեան։ Սակայն այս բոլոր դէպքերն ու վճիռները դատապարտուած են մահանալու զանոնք հրապարակ նետողներու հետ։

Ոճրային արարքներ կատարողներէն չատերը կը վախնան։ Նոյն իսկ երբեմն ալ զղջանք կը յայտնեն իրենց կատարած գործերուն համար և ճիշդ ատոր համար է որ սպանութեան և զուլումի գործին մէջ կը յարատեւեն։ Քրոմուէլ Իրլանտայէն կը վերադառնար սատիկ ջարդ մը կատարելէ յետոյ, մեծ բազմութիւն մը զինքը դիմաւորելու կ'ըսէր անոր «Ձերդ բարձրութեան տարած յաղթանակը ծափահարելու համար հաւաքուած [illegible] մեծ բազմութիւն»։

Քրոմուէլ անոր սա պատասխանը տուաւ. «Եթէ կախաղան բարձրանալս դիտելու եկած ըլլային, բազմութիւնը աւելի չատ պիտի ըլլար»։

Մուսօլինի կրկին կրկին յայտնած է թէ վտանգներէ պաշարուած ապրի։ Արդարեւ, ան իր չուրջ կը պահէ ոստիէն մինչեւ գլուխը զինուած անհատներ։ Ան ուրիշ մարդոց նման չի կրնար ճամբորդել. ուրեմն չապրիր։ Մարդ եթէ ուզէ ուրիշները բռնութեան ներքեւ պահել, նախ ինքը գերի կը դառնայ, կորսնցնելով իր ամենա, տարրական ազատութիւնն անգամ։

Մաքիավէլ կ'ըսէ թէ՝ կեսարէն մինչեւ Մաքսիմիանոս թագաւորող քսանեւվեց կայսրերէն միայն տասը հատն են որ մեռած են իրենց բնական մահովը։

Հին Յունաստանի մէջ գոյութիւն ունեցող բռնակալները բնաւ տարբերութիւն չունին Մուսօլինիէն, Փիլսոփաներէն և Փանկալոսներէն։ Երբեմն տեսնուած են բռնապետներ, որոնք յետադիմութեան ձեւին տակ կարգ մը բարենորոգումներ կատարեր են։ Ֆրանսայի մէջ Շարլըմաներ, Ռուսիոյ մէջ Մեծն Պետրոս եւն. եւն.։ Սակայն բախտախնդիր բռնակալներուն մէջ երբեք երեւան չէ եկած մեծ բարենորոգիչ մը։ Մուսօլինի կառավարութիւնը իր ձեռքին մէջ առնելով զայն փոխանակ բարենորոգելու, աւելի գէշ վիճակի մը մէջ դրաւ։

Անոնք որ իշխելու և կառավարելու գործը յանկարծ իրենց ձեռքը կ'առնեն երբ մանաւանդ ստորին խաւերէ հասած և ընդունակութենէ զուրկ ըլլան, իրենց չուրջ կը հաւաքեն անխիղճ արարածներ, որոնք միշտ հիացում կը յայտնեն առանց գործին խորքը հասկնալու։ Մուսօլինիի, Փիլսուսքիի նախարարներուն գրեթէ ամէնքն ալ անկարող, անցկալին արատաւոր յափշտակիչներ, նոյն իսկ ամենաստոր գործերու մէջ բաժին ունեցող մարդեր եղած են։

Թրգմ. Զիւլինկ

ԱՆՁՆԱԶՈՀԸ

(Շար. երէկի թիւէն եւ վերջ)

Վայրկեան մը լռութենէ վերջ՝ հեւացող ձայնով մը չարունակել սկսաւ.

— Սիրելի քոյրս, չատ անգամ սէրը իսկապէս կոյր կը դարձնէ մահկանացուն։ Շատ լաւ գիտես թէ սիրոյ տենչանքը կրնայ երբեմն այնպիսի վիհեր բանալ որուն երբեք ձեռք երկարել չպիտի ուզէինք։ Ձեր... զաղտագողի տեսակցութիւններուն տեղեակ էի։ Եւ... ինչպէս բացատրեմ... ներսս տարբեր զգացում մը ծնունդ կ'առնէր ձեր երկուքին հանդէպ։ Այո, այս զգացումը,... նախանձի հետ խառն սիրոյ հրաբորբ տենչանքին հետ ձուլուած կոյտ մըն էր։

Ան՝ այս խօսքերը արտասանած միջոցին տարբեր դիմագիծ մը ըստացաւ։ Տաքութիւնը, ջերմին ազդեցութեան տակ ճաթըրտած շրթունները վայրկեանի մը համար լռեցին։ Գեղուհի քրոջը աչքերուն մէջ փայլատակող երկու մարգարիտներու նման արցունքի կայլակներ նշմարեց։ Սիրե՛լ... սիրե՛լ...

— Շարունակէ.. փսփսաց ան, յուզումեալից թրթռուն եղանակով մը։

— Միա դիր... իբր կարեւոր իրողութիւն մը պէտք է ըսեմ թէ նախապէս ե՛ս անոր հետ ծանօթացայ ու մեր բարեկամութիւնը մինչեւ իսկ այնքան առաջ գացեր էր որ քիչ ժամանակէն ամուսնութիւնս ալ տեղի պիտի ունենար։ Սակայն...

Հոս լեղի ծիծաղ մը երեւցաւ շրթունքներուն վրայ, յետոյ շարունակեց.

— Սակայն... աւա՜ղ, կ'զգայի թէ ան քեզ տեսած առաջին մէկ օրէն իսկ մոռցած էր իմ այնքան սրտագին սէրս։ Այլեւս չտեսայ զինքը, ան ալ զիս չփնտռեց։ Շատ անգամ խիտ թաւուտներուն եւ տեւէն երկար ժամեր ձեզ կը դիտէի .. ու, եթէ անկեղծօրէն արտասանեմ՝ [illegible] ինչո՞ւ արդեօք իմ սէրս ուրիշի մը կողմէ յափշտակուէր, մանաւանդ որ դեռ առաջին սէրս էր, ամէն տեսակ սիրոյ քաղցր բառերէ հեռու, համբակ, խակ, անոր չութեան մը մէջ թաղուած մեր կուսայի այն հեշտագին ձայնին որ արձագանգ կ'առնէր ականջիս տակ... քու հոգիդ սիրուած էր արդէն, մինչդեռ... իմ կոյս հոգիս դեռ փայփայուիլ կ'ուզէր... Երբեմն կ'այպանէի քեզ ամուսինդ վրայ ուրիշը սիրելուդ համար .. և նախանձի այնպիսի նոպաներ կ'ունենայի, որոնց չէի կարողանար յաճախ իշխել։ Այլեւս որոշումս տուած էի... Այլեւս կարող չէի համբերել... պիտի մատնէի քեզ ամուսնիդ լուր տալով, վստահ՝ թէ ձեր սէրը կիսատ պիտի մնար, վերջ պիտի գտնէր։ Այո, այլեւս ազատ պիտի մնայի սիրածիս հետ։ Այս յոռի գաղափարները չատ ակներեւ է թէ անձկութեան մատնուածները միայն կրնային խորհիլ։ Ես ալ այդպէս էի... ձեր իրար սիրելը աւելի երկրորդական կը մնար մատնութեանս պատճառին մէջ։ Բուն էական մասը ձեզ այդ դիրքին մէջ տեսնելով օրըստօրէ հիւծիլս ու մահուանս մօտալուտ ըլլալը կ'զգայի...։

Գործեցի վերջապէս այն սխալը որուն ճիրաններուն մէջ ե՛ս բռնուեցայ, կամ խղճի խայթս այդպէս պահանջեց, չթողլով որ ապրիմ։ Մատնութիւն։ կրնար չատ ծանր հանգամանք մը առնել, ուստի նախամեծար համարեցի անձս զոհել...։ Ո՜հ, չես կրնար երեւակայել որքա՜ն զգուանքի արժանացած զգացի ինքզինքս անոր քով, քու հեռանալէդ վերջ.... աւա՜ղ... վայրկեանի մը համար միայն։ Պէտք է խոստովանիմ թէ երբեք մտքէս չէի անցուցած այն միջոցը, որով պիտի պատժէր ան քու անհաւատարմութիւնդ։ Հիմա զոհ եմ, ամուսինիդ թեւին տակ... Գոնէ... կասկածէ զուրկ կը գտնուիս... Սակայն, սիրելի քոյրս, խոստացիր ամուսինիդ վրայ ոեւէ մէկը չսիրել, միակ խնդրանք մը, զոր կը կարծեմ թէ սիրայօժար պիտի ընդունիս... կը ներես այնպէս չէ՞... կը կարծէի՞ր որ քոյրդ այսքան նախանձոտ բնաւորութիւն մը ունենար։ Ներէ՛...

Խորհրդաւոր մեղեդի մը լսելի կ'ըլլար ականջին։ Երկնային ձայն մը որ կ'զգեստներ Գեղուհին։

— Ներե՞լ... ներե՞լ... մրմնջեց ան դառնօրէն արտասուելով... [illegible] ասաց խօսիլ... Թող որ նախապէս ե՛ս ներողութիւն խնդրեմ ու վերջին անգամ զգուեմ քու կրած կոյս հոգիիդ վհատութիւնը... երջանկութի՛ւն սերմանեցիր հոգւոյս մէջ երկու խօսքով։ Տղայութի՛ւն.... սիրելն ու սիրուիլը չատ անգամ տարբեր կերպով կը փնտռէ մարդ, սակայն կոյս հոգիներու վիճակուած է ան միայն... ես անխիղճ կերպով թէ՛ ամուսինիս դաւաճանեցի և թէ քեզի... կը ներես այնպէս չէ՞...։

— Երկուքս ալ... իրարու... հանդէպ... ներողամիտ... գտնուինք... այդպէս ըլլայ... սիրէ՛ տունդ... յիշէ՛ քոյրդ...։

Լռութիւն տիրեց։

Մեռա՞ծ էր։ Լուսինը իր ոսկեփայլ երեսը քօղարկած էր խիտ, մութ ամպերու զանգուածի մը տակ։ Հիմա լամբարին ազօտ լոյսին տակ կարծես մութ մառախուղի մը մէջ պարուրուած մահճակալի մը ստորին մօտ Գեղուհի կ'արտասուէր։ Հեծկլտուքները անհուն փսփսուքի մը նման կը սաւառնէին սենեակին բոլորտիքը, սփռելով ամենուրեք վշտի ու դառնութեան խոր թախիծ մը։

Վ. Աճէմեան

ԿԷՏԻՒ ՓԱՇԱՑԻ Հայ Աւետ. եկեղեցիին կիրակնօրեայ պաշտամունքը կը սկսի ժամը 10.30ին։ Վազը պիտի քարոզէ Վեր. Յովհաննէսեան։

"ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԼՐԱԳԻՐ"Ը

Քարիւղի թագաւոր Ճոն Ռոքֆէլլերը որ 96 տարեկան է, ներկայիս բոլորովին մեկուսացած է աշխարհէն։ Բժիշկներու կարծիքով, միլիառատէր նահապետին կեանքին համար ամենափոքր յուզումը կամ սրտնեղութիւնը մեծ վտանգ կը ներկայացնէն։

Տնային և բժշկական գրաքննիչները Ռոքֆէլլերի ձեռքը կը հասցնեն միայն այն նամակներն ու գրութիւնները, որոնք կրնան որոշ հաճելի ըլլալ։ Սակայն մեր ունի միլիառատէրը, հակառակ իր յառաջացեալ տարիքին, կենդանի կերպով կը հետաքրքրուի լոյս աշխարհի անցուդարձերով և կը պահանջէ որ իրեն ամէն օր բերեն «Նիւ Եորք Թայմզ» թերթը։ Գրասենեակը սարիէ ի վեր կը կարդայ։

Աշխարհիս վերջին զէպքերը այնպէս են, որ չեն կրնար դարտեցուցիչ և հաճելի տպաւորութիւն ձգել թանկագին ծերունիին վրայ։

Ի՞նչպէս մէջէն ելլել։ Ինչպէս դանուեցաւ։ Տարիէ մը աւելի է Քարիւղի թագաւորին համար մէն օր կը հրատարակուի «Նիւ Թայմզ»ի մասնաւոր թիւ մը։ Խառատկիցներու խումբ մը կը բընեն հեռագիրներ և կը յօդուածներ, որոնցմէ կ'երեւայ աշխարհի մէջ ամէն բան լաւը կ'երթայ։

«Խաղաղութեան լրագիր»ի մասայն (այսպէս կը կոչեն Ռոքֆէլլերի թերթը Եւրոպայի և Բրիկայի մէջ), աշխարհը փոխակերպուած է կատարեալ դրախտի։ Ամէն տեղ տագնապը վերջ գտած։ Սկսած է այնպիսի բարեկեցիկութիւն մը, որ երբեւիցէ մարդկութիւնը տեսած ըլլայ։ Զկայ բանուոր որ չունենայ իր տեսական նոյնարժէք և քաղաքէ դուրս բանոցը։

Հիթլէր պետական գործերու ազատ ժամերու մէջ քնարի կը նուագէ և պոէմներ կը նկէ։ Համայնավարութիւնը Ռուսիոյ մէջ խաղաղ կերպով բեւեռուած է ամերիկեանութիւնը (ամերիկեան իրաւակարգ)։ Աշխարհի մէջ օրուան ամենէն դէպքերն են Պերլինի մէջ ոլիմպիական կայանալիք ոլիմպիական խաղերը և Փարիզի ազգայնական աշխարհային ցուցահանդէսը։ Լիրզի կատարեալ բուժումը, ցաւի ծննդաբերութիւնը և [illegible]։

Եւ այսպէս միլիառատէրը գոհունակութեան մէջ կ'ապրի կեանքի վերջին օրերը։

ԴԱՐՁԵԱԼ ՎԷՃ

ՊԷՅՕՂԼՈՒԻ ԹԱՂ. ԽՈՐՀՐԴԻՆ

Կ'ըսուի թէ Պէյօղլուի Խորհուրդի գանձապետ Պ. Մ. Թիւճեան հրաժարած է և անոր բանալիները յանձնած ատենապետին։

Այս հրաժարումը արդիւնք եղեր վէճի մը որ դարձեալ տուեր է Խորհուրդին մէջ, գործունէութիւնը կարծես կը դառնայ իր ներքին վէճերը չուրջ, քան թէ թաղին գործերը։

ՅԱՒՈՎ կը տեղեկանանք Պ. Եաղուպ Նշանտաճեանի։ գուցեալը ըլլալով հայ անուանի ոսկերիչներու և գոհարավաճառներու շառաւիղներէն, որոնք [illegible] ունեցեր էր հայ թէ օտար չրջանակներու մէջ։

ՌՇԱՆ Տ'ԱԼՊԷՌ

ՀՐԵՂԷՆ ԻՇԽԱՆԸ

Գ. ՄԱՍ

ԺՕԶԷՖԻՆ

Թալէյրան, նախազգալով թէ՝ Պոնափարթի ծայրայեղ ժողովրդականութիւնը վերջապէս պիտի տայ անոր ձեռքը հայրենիքի զեկը՝ իր այցելութիւնը կը ներկայացնէ։

Մեծ Զօրապետը խորհելով թէ՝ Օթիւնի նախկին կղերականին աշխատակցութեանը պէտքը պիտի ունենայ մօտաւոր ապագայ օրերուն մէջ (առանց երբեք կասկածելու թէ՝ ան պիտի ըլլայ զինքը մատնողը առաջին առթիւ)՝, կ'ընդունի ունկընդրութեան։

Թալէյրան կ'ըսէ,

— Կ'իմանամ թէ՝ Ժոզէֆինը վերջնականապէս լքել կ'ուզէք։

— Այո՛, և ատիկա ընելու բոլոր փաստերս պատրաստ են։

— Հակառակը չեմ պնդեր Զօրապետ, սակայն կ'ուզէ՞ք որ յայտնեմ իմ կարծիքս։

— Խօսեցէ՛ք։

— Պէտք է պահ մը չատ խաղաղ և լրջօրէն մտածէք ձեր ներկայ դիրքի մասին, դուք որ չատ աւելի մեծ ժողովրդականութիւն մը եւ համակրութիւն մը կը վայելէք երկրին մէջ քան առաջ, կը կասկածիմ թէ, չըլլայ որ ձեր նոր որոշումով, այսինքն Ժոզէֆինի հետ ամուսնական կապերը բոլորովին խզելով, բաւական բան վրայ տաք՝ բարոյապէս՝ մանաւանդ ապագայ ձեր յաջողութեան այսօրուայ սեմին...։

— Անմիջապէս երկրէն պիտի հեռացնեմ զայն։ Ի՞նչ փոյթ, թէ, ուրիշները ինչեր պիտի խօսին մեր մասին։ Ժողովուրդը ես կը ճանչնամ, մէկ երկու օր կը խօսի, յետոյ կը մոռնայ։

Թալէյրան չատ խորամանկ է ու հոգեբան։ Տեսնելով աչքերուն բոցը, ձայնին հաստատութիւնը, նախապատիւ կը համարէ տեղի տալ, ըսելով.

— Ինչ որ ալ ըլլայ Զօրապետ, միշտ զիս ձեր մօտ պիտի ունենաք իբր ձեր փափաքներուն յաջողութեան համար աշխատող անձ մը։

Պոնափարթի ձեռքի սեղմումը բաւական է իբր պերճախօս լեզու՝ պատասխանելու համար նուրբ ու հմտի՝ Թալէյրանի չատախօսութեանց։

Անմիջապէս որ այս վերջինը կը մեկնի, Պոնափարթ կ'ինքնամփոփուի, պատրաստուելու համար ճակատելու իր անհաւատարիմ կնոջ հետ։ Անմիջապէս տունը կը մերկացնէ այն բոլոր առաքեալներէն, որոնք Ժոզէֆինի կը պատկանին, յիշատակներ, ազամանդներ եւայլն և բոլորը կղպելով առանձին սենեակի մը մէջ, կը սպասէ վճռական վայրկեանին։ Մինչ այդ պահուն Ժոզէֆին կը վերադառնայ դէպ ի Փարիզ։

Ան կը խորհի իր կառքին մէջ, մինչ ձիերը ամենայն արագութեամբ գեղեցիկ դաշտերու, անոյշ բուրումներու մէջէն կը վերադարձնեն զինքը։ Պոնափարթ քանի՞երորդ անգամը ըլլալով պիտի ներէ իրեն գործած բոլոր այպանելի ու անմարսելի անզգամութեանց...։ Պարզ անհատ մը իսկ չպիտի զիջանէր այլեւս ձեռք կարկառել այդպիսի կնոջ մը, ո՜ւր մնաց հայրենիքի փառքը կազմող զօրապետ մը, որ ունի մեծ ապագայ և անհամեմատելի ժողովրդականութիւն։

«Ի՞նչպէս պիտի վճարեմ բոլոր այն մխիթարիներս, անհաշիւ ծախքերս, դիզուած պարտքերս... [illegible] որոնք պիտի հաշտեցնեն ամուսինս։ Աւելի լաւ չէ՞ր ըլլար որ Պ. Շառլը դիմէի՝ կարգադրութիւն մը [illegible] բելով անկէ...։ Բայց այդ պարագային չէ՞ որ Պ. Շառլը Պոնափարթի ներկայութեան քաջութիւն չպիտի զգար ստանձնել այդ պարտաճանաչ գործը։ Եւ յետոյ Պոնափարթէ լքուելու պարագայի՝ Շառլը պիտի ուղէ վերջնականապէս կենդանցիլ հետս։ Սարսափելի է [illegible] ներու վրայ ձգուած բոլոր [illegible] տի՞ զանեմ ես...։

(Շար.)

ՍԿԻՒՏԱՐԻ ՈՐԲԱՆՈՑԻ ԾԵԾԻ ԽՆԴԻՐԸ

Իմացած ըլլալով որ Սկիւտարի որբանոցին մէջ 4 որբեր անձի մը կողմէ ծեծուած են, Խնամատարութիւնը քննութեան սկսած է այս մասին։

Սկիւտարի Խնամատար. մասնաճիւղն ալ իր կարգին դիմած է կեդրոն, պահանջելով յիշեալ անձին ձերբակալումը, որպէս զի առաջքը առնուի նման դէպքերու կրկնութեան։

ԻՆՉԵ՞Ր ԲՐԱՒ ՄԱՆՈՒԿ ԿՈՒՍԱԿԱԼԸ

Քաւարի անուն նախակրթարանի աշակերտ մը (12 տարու) Ապրիլ 23ի մանուկներու տօնին օրը, առանց ոևէ պաշտօնական հաստատութեան տեղեկութեան, ափ կ'առնէ կուսակալութեան պաշտօնատունը և կը բազմի կուսակալին աթոռը, իր ընկերներէն մէկն ալ օգնական կուսակալ նշանակելով... Կուսակալական պաշտօնատան սրբութիւնը արգելք չէ հանդիսացած այս տղոց պաշտօնի ձեռնարկելուն, խորհելով որ պատկան շրջանակներն են որ կատարած են այս կարգադրութիւնը։ Մանուկ կուսակալին առաջին գործը կ'ըլլայ պահանջել կուսակալութեան մասնաւոր ինքնաշարժը, բայց երբ կը մերժուի, մասնաւոր ինքնաշարժ մը կը վարձէ և օգնականին հետ կը մասնակցի մանուկներու թափորին, յետոյ Հասէքի հիւանդանոցը, անկիանոց երթալով կարգ մը հրամաններ կուտայ։

Զարմանալին սա է որ մինչ այս ինքնակոչ մանուկ կուսակալին գոյութենէն տեղեկութիւն ունէին ո՛չ հանդիսութեան յայտագիրը պատրաստող յանձնաժողովը, որ Քանան տնօրէնութիւնը և ոչ ալ Մանկապաշտպան Միութիւնը, ան ալ տեսած է։ Այսպէս համալսարանի բարապան ըլլալ ուզող մէկը, որ մերժուած էր, անոր հրամանին վրայ պաշտօնի կ'անցնի։ Կուսակալութեան պաշտօնատան մէջ քանը-հինգ տարիէ ի վեր աշխատող ծերունի բարապանի մը թոշակին վերայ տասը ոսկիի յաւելում կատարել տուած է։ Երկու քաղաքապետ. պաշտօնեայ Սկիւտար պաշտօնի կոչած է իրենց խնդրանքով։

Մանուկ կուսակալը երէկ ալ մտադիր էր Անգարա երթալու, այցելելու համար Անգարայի կուսակալին, բայց դժբախտաբար վերջ զգաւ էր պաշտօնը...։

ԹՈՒՐՔԻՈՑ ԱՐՏԱԾՈՒՄԸ ՁԳԱԼԱՊԷՍ ԱՒԵԼՑԱԻ

Վիճակագրութեան ընդհ. տնօրէնութեան պարբերական վիճակամատեան հմ.մաձայն, Ցունվար 9 միլիոն 125,570 ոսկի, իսկ նեռածումը 6 միլիոն 421,714 ոսկի։ Անցեալ տարի նոյն ամսոյն արտածումը 9,310,180, իսկ ներածումը 6,558,219 ոսկի էր։

Այս տարի կատարուած արտածումին հարիւրին 35ը կը գրաւէ ծխախոտը, որուն փոխարժէքը եղած է 3 միլիոն ոսկի։ Աւելի յետոյ կուգայ պտուղի արտածումը։

Տիկին Ա. ՊԱՐՈՆԻԿԵԱՆԻ Հիւանդանոցին կտակած չէնքը որոշուած է ծախել գատարանին կողմէ, նկատելով որ կտակարարը կարգ մը պարտքեր ունի։ Այս պարտքերուն վճարումէն յետոյ մնացած գումարը պիտի յանձնուի Հիւանդանոցին։ Աճուրդով պիտի ծախուի չէնքը, որուն համար 5000 ոսկի գին գրնահատուած է։

ԹՈՒՐՔԵԻԳԵՐՄԱՆ առեւտրական նոր դաշինք մը կնքելու համար գերման պատուիրակութիւն մը Անկարա գացած էր. Առնք քանի մը օրուան համար քաղաքս եկած ըլլալով, Երկուշաբթի օր Անգարայի մէջ պիտի վերսկսին իրենց բանակցութեանց։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ երկու թօրփիլաղիները, որոնք մեր նաւահանգիստը կը գտնուէին, այս առաւօտ կանուխ կը մեկնին։

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ
ԿԱՐԱՊԵՏ Գ. ՄԱԿԱՐ
Պէյօղլու, Թարլապաշի ճամբէսի թիւ 27

ՏՈՒՐՔԵՐՈՒ ՄԻԱՑՄԱՆ ԽՆԴԻՐԸ

Զանքբրբի երեսփոխան և նախկին Խաթանպուլի տէֆթէրտար Պայ Մուսթաֆայի տուրքերու միացման նպատակաւ Ազգ. Մեծ Ժողովի ներկայացուցած ծրագիրը վիճաբանութեան նիւթ եղած է Թուրք մամուլին մէջ։ «Ճումհուրիյէթ» և «Թան» իրաւամբ գիտել կուտան թէ ծրագիրը յաւելումներ կ'տառջարկէ ամսականաւորներու տուրքին վրայ, գազանճի, պուհրանի և մուվազէնէի տուրքերը միացնելու ձեւին տակ և կ'աւելցնեն թէ եթէ ամսականաւորներու տուրքին վրայ յաւելում պիտի ըլլայ, ինչո՞ւ համար յաւելումի չենթարկուին նաև միւս հարկատուները։

Այս հրատարակութիւններէն բնաւ վրդովելու տեղի չկայ թէ տուրքերը յաւելում պիտի ունենան. եղածը անհատական առաջարկ մըն է, որ պիտի յղուի ելմտական յանձնաժողովին, ելմտական գործավարութիւնը իր կարծիքը պիտի յայտնէ, և եթէ ան համամիտ գտնուի, այն ատեն է որ առաջարկը ընդհ. ժողովին մէջ վիճաբանութեան առարկայ պիտի ըլլայ։

Արդէն ելմտական գործավարութիւնը չհատուրքի օրէնքը ընդհանուր փոփոխութեան մը ենթարկելու ծրագիր մը կը մշակէ, որով նոր առաջարկը այդ ծրագրին պատրաստութեան պտուղն միայն կըրնայ նկատի առնուիլ։

ՇԱՔԱՐԻ ԳԻՆԵՐՈՒՆ ՁԵՂՁՈՒԻԼԸ Ո՞ՐՔԱՆ ԱՒԵԼՑՈՒՑ ՍՊԱՌՈՒՄԸ

Շաքարի գիներուն զեղչուելուն հետեւանքով զգալի կերպով սպառումը աւելցած է։ Այսպէս, 1935 Օգոստոսէն մինչեւ 1935 Փետրվար 7 ամսուան չը յաւելն, Թուրքիոյ մէջ սպառումը 28 միլիոն քիլօ էր. մինչդեռ 1935 Օգոստոսէն մինչեւ 1936 Փետրվար նոյնքան չը յանի մէջ, այս սպառումը 40 միլիոն քիլոյի բարձրացաւ. որ կը նշանակէ հարիւրին «3 յաւելում մը։

ՄԱՀ ՔԻՒՇԻՒՔ ՔԷՄԱԼԻ

Քաղաքապետական թատրոնի արժէքաւոր դերասաններէն Քէմալ Քիւշիւք որ մօտ 4 տարիէ ի վեր հիւծախտէ կը տառապէր, նախորդ օր կնքած է իր մահկանացուն Զամլըճայի մէջ, ուր վերջերս գացած էր ապաքինումի համար։

Քէմալ Քիւշիւք բնիկ կրետացի էր. հակառակ անոր հազիւ 7 տարուան բեմական կեանք մը ունենալուն, խիստ յաջող էր իր դերերուն մէջ, կատարելապես տալով իրական տիպարը, որքան իր ազգանութեամբ, նոյնքան և իր շարժուձեւերով։ Կը մեռնի 35 տարեկան հասակին մէջ։ Իր մահով Թուրք բեմը կարեւոր կորուստ մը կ'ունենայ։

Ցուղարկաւորութիւնը տեղի կ'ունենայ այսօր, Էյուպի մզկիթին մէջ, իսկ թաղումը Էյուպի գերեզմանատան մէջ,

** Այս տխուր առթիւ, Քաղաքապետական թատրոնը ինչպէս երբէկ գիշեր, այս գիշեր ալ ներկայացում չի տար։ Վաղը, Կիրակի գիշեր կը վերսկսին ներկայացումները։

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ծանօթ ֆէմինիսթ Տիկ. Մալթէ Սէլիէ որ երէկ Խաթանպուլ կը սպասուէր, այսօր միայն պիտի կրնայ ժամանել, Իզմիրէն նախ Պանտրմա անցած ըլլալով։

ԹՈՒՐՔԵԻՖՐԱՆՔ. խառն դատարանին անդամները, գլխաւորութեամբ նախագահ Ասէրի, երէկ, իրենց երկիրները վերադարձան, ատեանին ներկայացուած բոլոր դատերը քննած ըլլալով։

ԹՈՒՐՔ Մամուլի երիտասարդ ուժերէն Սապահատին, որ ամերիկեան հիւանդանոցին մէջ կը դարմանուէր, նախորդ օր մեռաւ։ Ցուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցաւ երէկ։ Հանգուցեալը խիստ ընկերական և թափանցող լրագրող մըն էր և աշխատակցած բազմաթիւ թերթերու։

ՌՈՒՄԷՆ պետական երգչախումբը այսօր քաղաքս կը հասնի։ Ինչպէս գրած ենք, երգչախումբը ֆրանսական թատրոնին մէջ վաղը՝ կիրակի և Գշ. գիշեր մէյմէկ երգահանդէս պիտի տայ ի նպաստ Կարմիր Մահիկին։

ԹՈՒՐՔԻԱ ՆՈՐ ԾՐԱԳԻՐ ՄԸ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏԷ

ՆԵՂՈՒՑՆԵՐՈՒ ԱՐԴԻ ՊԱՑՄԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՏԵՂ

ԹՈՒՐՔԵԻՌՈՒՄԷՆ ՏԱՐԱԿԱՐԾՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԾԱԳԵՑԱԻ

Անգարայէն ստացուած տեղեկութեանց համաձայն, Նեղուցներու ամրացման մասին Թուրքիոյ տուած զեկուցագրին պատասխանները տակաւ կը հասնին օտար երկիրներէ։ Թուրքիոյ քաղաքական շրջանակները համոզուած են, որ կառավարութեան կատարած ձեռնարկը ամենուրեք հաւանութեան կ'արժանանայ և պատճառ չկայ որ փափաքուած արդիւնքին չհասնի։

Պելկրատի մէջ, վարչապետ Սթոյատինովիչ ընդունելով արտաքին գործավարութեան ընդհ. քարտուղար Նուման Բիֆաթը, յայտարարած է անոր թէ Եուկոսլաւիա հաւանութիւն պիտի յայտնէ Թուրքիոյ տեսակէտին։

ԻՆՉ Կ'ԸՍԵՆ ՌՈՒՄԱՆԱՑԻՔ

Պելկրատէն ստացուած տեղեկութեան մը համաձայն, Անգարայի ռուսմէն դեսպան Ֆիլոֆի քանի մը օր առաջ Պուքրէշ մեկնած է։ Անոր մեկնումը կապ ունի ուղեւորութեան հետ Նուման Բիֆաթի, որ Պելկրատէն վերջ պիտի՞ այցելէ նաեւ Պուքրէշ։

Գերման գործակալութեան մէկ հեռագրին համաձայն, Նեղուցներու ամրացման խնդրին առթիւ Թուրքիոյ և Ռումանիոյ միջեւ ծագած տարակարծութիւնը հարթելու համար, Թուրք կառավարութիւնը կ'աշխատի։

Միւս կողմէ, կը հաղորդուի նաեւ թէ Պուլկարիա դիտողութիւն չպիտի ընէ Նեղուցներու ամրացման մասին։

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆԸ ՊԱՏՐԱՍՏ

ՓԱՐԻԶ 24.— Ֆրանսէն և արտաքին նախարարութեան պաշտօնատունները աւարտած են պատրաստութիւնը Ֆրանսայի պատասխանին Նեղուցներու ամրացման համար, Թուրքիոյ կողմէ տրուած զեկուցագրին։

Պատասխանը որ մօտ ատենէն պիտի զրկուի. յար և նման է անգլիական պատասխանին և սկզբունքով համամիտ որ բանակցութիւնները սկսին գոհացում տալու համար Թուրքիոյ պահանջին։

** Հակառակ անոր որ Մայիս 6ին Պելկրատի մէջ գումարուելիք Պալքանեան Խորհուրդը, որուն պիտի նախագահէ արտաքին գործավար Բիւշտի Արաս, իր օրակարգին վրայ չունի Նեղուցներու ամրացման հարցը, սակայն և այնպէս պիտի զբաղի այդ խնդրով։

ԹՈՒՐՔԻԱ ԾՐԱԳԻՐ ՄԸ ԿԸ ՊԱՏՐԱՍՏԷ

Անգարայէն ստացուած տեղեկութեանց համաձայն, կառավարութիւնը նոր ծրագիր մը պիտի պատրաստէ Նեղուցներու արդի պայմանագրութեան տեղ և զայն պիտի առաջարկէ շահագրգռող պետութեանց։ Ինչպէս արդէն հաւաստուած էր զեկուցագրին մէջ, այս ծրագիրը եւս խիստ լայնախոհ տրամադրութիւններ պիտի պարունակէ առեւտրական սպասարկութեանց զարգացումին համար։

Ահաւոր երկրաշարժ Չինաստանի մէջ

ՇԱՆԿՀԱԻ 24.— Բուանթունկի հարաւ արեւմտակողմը սաստիկ երկրաշարժ մը կործանած է բազմաթիւ գիւղեր։ Հազարաւոր բնակիչ անպատսպար մնացած է։ Անթիւ է մեռեալներուն թիւը։

Անգլիա համակրութե՞ամբ պիտի ընդունի ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԸ

ՓԱՐԻԶ 24.—Տիկին Թապուի կը գրէ «Էօվր»ի մէջ—

Ներկայիս Լոնտոնի մէջ ընդհանրապէս այն համոզումը գոյացած է թէ գերման կառավարութիւնը պատասխանելէ առաջ անգլ. յուշագրին առաջին հարցման, պիտի առաջարկէ Ֆրանսայի և Անգլիոյ թէ, կը բաղձա՞ն և ի՞նչպէս վերակազմել Ազգաժողովին գոյավիճակը։ Լոնտոնի և Պերլինի մէջ դիտողներ կը կարծեն որ Մեծն Բրիտանիա պիտի հաւանի ջնջելու Գերմանիոյ առաջարկով Ազգաժողովին 16րդ յօդուածը, տրուած ըլլալով որ Ժընեւի մէջ ոչ մէկ բանաձեւ յաջողեցաւ լուծել իտալեւհապէշ վէճը։

Այս կերպով Ազգաժողովը պիտի ըլլայ միջազգային ատեան մը, որ թերեւս աւելի համակրութիւն վայելէ։

Հսկայ կամուրջի մը բացումը ԳԵՐՄԱՆԻՈՑ ՄԷՋ

ՀԱՄՊՈՒՐԿ 24.— Տօէմիցի մէջ, որ կը գտնուի Համպուրկէ 80 քիլոմէթր հեռու, Էլպէյի վրայ բացումը կատարուեցաւ հսկայական կամուրջի մը, որ 960 մէթր երկարութիւն ունի։

Միջին դարուն գերման կայսրերուն բանակները Էլպէյէ կանցնէին Տօէմից, սլաւներու կողմէ բնակուած Էլպէյի արեւմտակողմը գտնուող շրջանները նուաճելու համար։

Այսօր այս կամուրջը կուգայ դառնալ հաղորդակցութեան կարեւո՞ր գիծ մը ընդմէջ գերմանիոյ արեւելակող մը և արեւմտակող մը։

Աղէտալի արկած մը Աթէնքի մէջ ԵՐԵՔ ՀՈԳԻ ՄԵՌԱԾ ԵՒ 13 ԱԼ ՎԻՐԱՒՈՐ

ԱԹԷՆՔ 24.—Երէկ տեղի ունեցած ձիարշաւի մը ընթացքին, աղէտալի արկած մը պատահեցաւ։ Դիտողներով լեցուն պատշգամ մը յանկարծ կքելով, երեք հոգի մեռան և 13 հոգի ալ ծանրապէս վիրաւորուան։

Հրեաներու գաղթին համար ՄԵԾ ԳՈՒՄԱՐՆԵՐ ԿԸ ՀԱՒԱՔՈՒԻՆ

ԼՈՆՏՈՆ 24.—Գերմանիոյ Հրեաներու խորհուրդը կը յայտարարէ թէ հրեայ գաղթականներու Պաղեստին կամ այլուր զետեղման համար Անգլիացիներու ուղղած իր կոչը, մէկ միլիոն սթէրլին հաւաքելու նպատակաւ, արդէն իսկ նախանձելի արդիւնքի մը հասած և 15 օրուան ընթացքին 470 հազար սթէրլին հաւաքուած է։

Զարլի Զափլին մեռաւ եւ յարեաւ

ԼՈՆՏՈՆ, 24. — Հօնկ Քոնկէն ստացուած լուրերու համաձայն, Զարլի Զափլինի մահը ծանուցուած ըլլալով, Ռոյթէր գործակալութիւնը անոր շրջանակէն բազմաթիւ մարդոց հետ տեսակցութիւններ ունեցած է՝ լուրը ճշդելու համար։ Միացեալ Սրթիսթներու ընկերութիւնը և Լօս Անճէլսի ֆիլմի շրջանակները յայտնած են թէ այս մասին ոևէ տեղեկութիւն չունին։

Հօլիվուտէն ստացուած ամենավերջին տեղեկութիւնները կը յայտնեն թէ Զափլին այժմ Հօնկ Քոնկի ճամբուն վրայ կը գտնուի, ուր հանդիպում մը պիտի ունենայ Տուկլաս Ֆէրպէնքսի հետ։

Պաղեստինի դէպքերը վերջ գտան ԲԱՑՑ ՀՐԴԵՀԸ ԿԸ ԾԱՐՈՒՆԱԿՈՒԻ

(Շար. Ա. էջէն)

ԹԷԼԱՎԻՎ, 24.—Հաղորդակցութիւնները խզուած են Թէլավիվի և Եաֆայի միջեւ։ Ոստիկաններ կ'ապահովեն կարգը երկու քաղաքներուն մէջ։ Արաբները կը յարձակին մասնաւոր կառքերու վրայ և կրակի կուտան քամիոնները և գամեր կը զետեղեն ճամբուն վրայ։ Տուներն ալ կրակի կուտան։

Հրեայ իշխանութիւնները կը հրաւիրեն ժողովուրդը ապաստանիլ երուսաղէմ։ Հայֆայի Արաբները ընդհ. գործադուլ հռչակած են։ Հրեայ խանութներու քով կեցող արաբները կը ձերբակալուին։

ՅԱՐԴ ՈՒԹԸ ՀԱՋԱՐ ՀՐԵԱՆԵՐ ԹԷԼԱՎԻՎ ԱՊԱՍՏԱՆԵՑԱՆ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ, 24.—Հավաս գործակալութեան թղթակիցը կը հաղորդէ որ ոստիկանութիւնը մասնաւոր միջոցներ ձեռք առած է ուրբաթ օրուան պարգած ծանրակշիռ երեւոյթին հետեւանքով։

Ոստիկանական ուժեր խորանկէցներով կը շրջագային փողոցները։ Արաբները որոշած են ցոյցեր կատարել ժամը 13ին։ Ներկայիս 8 հազար հրեաներ Թէլավիվ ապաստանած են։

ԲԵՐԱՑԻ ԴՊՐԱՑ ԴԱՍՈՒՆ ՏԱՐԵԴԱՐՁԸ

Պէյօղլուի Թաղ. Խորհուրդս կը ծանուցանէ թէ Թաղին Դպրաց Դասուն հասատատութեան 37րդ և երգչախումբին 10րդ կրկնակ տարեդարձներուն առիթով, Թաղին քարոզիչ Բարձ. Տ. Գէորգ Արքեպս. Արսլանեան այս կիրակի հանդիսաւոր Ս. պատարագ պիտի մատուցանէ Ս. Երրորդութիւն եկեղեցիին մէջ։

Այս առթիւ եկեղեցական երաժշտասիրաց Միութիւնը իր սիրայօժար մասնակցութիւնը պիտի բերէ թէ՛ առաւօտեան ժամերգութեանց և թէ Ս. պատարագի երգեցողութիւններուն։

Սկզբ ժամերգութեան 8, պատարագ 10։

ՄԱՐԶԱՇԽԱՐՀ

ՆՈՐ ՇԻՇԼԻ-ԱՐՆԱՒՈՒՏՔԷՈՅ ՄՐՑՈՒՄԸ

Վաղը, Կիրակի առաւօտ, Պէշիկթաշի սթատիոն մէջ կը շարունակուին սթատիոն կողմէ կազմակերպուած լիկի մրցումները։

Այս առթիւ Ն. Շիշլի և Արնաւուտքէօյի Բ. կազմերը։ Իսկ ժամը 10ին ալ նոյն խումբերու Ա. կազմերը։

Կը յուսանք թէ այս անգամ ալ մեր տղաքը յաղթական դուրս պիտի գան այս մրցումէն։ Գեղեցիկ և ներգաչնակ խաղարկութիւն մը կը սպասենք մեր տղոցմէն։

ՄԱՐԶԱՍԷՐ

ՊԵՏԱԿՄ երկաթուղիներու սակացոյցերուն վրայ նոր զեղչ մը եւս կատարելու կարելիութիւններուն մասին քննութիւն կը կատարուի հանրօգուտ գործավարութեան կողմէ։

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՄԷՋ ՍՈՎԵԹՆԵՐՈՒ ՊԱԼԱՏ ՄԸ ԿԸ ՇԻՆՈՒԻ

Ժողովրդային Քոմիսէրներու Խորհուրդը վաւերացուցած է այն ծրագիրը, որով «Սովեթներու Պալատը» պիտի կառուցուի Մոսկուայի մէջ, փլցուած եկեղեցիի մը տեղւոյն վրայ։

Պալատը 100 հազար քառակուսի մէթր տարածութեան մը վրայ պիտի շինուի և անոր տանիքին վրայ պիտի կանգնուի Լէնինի 70 մէթր բարձրութեամբ արձանը։

Պալատին մեծ սրահը 20 հազար իսկ փոքր սրահը 6 հազար հոգի պիտի կրնան պարունակել։

Նոյնինքն պալատը բարձրութեան տեսակէտով Էյֆէլի աշտարակէն և ամերիկեան հսկայագոյն Քայզլէր Պիլտինկէն աւելի բարձր պիտի ըլլայ։

ՀՈԳԵՒԱՆԳԱՏԵԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳ Ի ՅԻՇԱՏԱԿ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆ ԵՂԲԱՅՐՆԵՐՈՒՆ

Մեծանուն բարերարներ Գրիգոր և Կարապետ Մելքոնեան եղբայրներուն յիշատակին ի յարգանս, Հոգաբարձութիւնս այս կիրակի Հիւանդանոցի մատրան մէջ պատարագ և հոգեհանգստեան պաշտօն կատարելու հրաւիրած է Ամեն. Պատրիարք հայրը։

Հոգաբարձութիւնս այսպէս երախտագիտական պարտք մըն է որ կը կատարէ Մելքոնեան հարազատներուն հանդէպ յանուն Հիւանդանոցին։

Կը հրաւիրուին բոլոր պաշտօնական մարմինները, մամուլը և բարեպաշտ ժողովուրդը սոյն կրօնական հանդէսին։

(Կնիք Հոգաբարձութեան)

ԿԱՐ ՈՒ ՁԵՒԸ

Դիւրուստոյց մեթոտով և կարի ամէն նրբութիւնները գործնականապէս և հիմնական կերպով կ'ուսուցանէ և վաւերացեալ վկայական կուտայ

ՆԵԿՏԱՐ Գ. ԾԻՌՈՒԿԵԱՆ

Գարնանային շրջանի աշակերտներու արձանագրութիւնը սկսած է։ Բացի Կիրակիէ, գիտել ամէն օր ժամը 9—12 և 14—18
Պէյօղլու, Ալթուն Պագգալ, Պապիյ ճատէսի թիւ 63

ՍԻՆԷ ՍԱՐԱՅ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ

ՀՈԳԻՍ ՔԵԶ ԿԸ ԲԱՂՁԱՅ

խօսուն մեծ ֆիլմը։

Դերակատարներ՝ իր հնչեղ ձայնով նշանաւոր թէնօր
ԼՈՒԻԶ ԿՈՌԱՎԷՕՐ, ԳԱՄԻԼԼԱ ՇՕՐՆ ԵՒ ԿԱՏԱԿԵՐԳԱԿ ԹԷՕ ԼԻՆԿԸՆ

Ցաւելուածաբար՝ Միքէյմաուս... քահքահի հեղեղ մը։

ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ ՁԱՐԸԸ ԳԱԲՈՒ — ՍԻՆԷ ԱԶԱՐ — ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ ՁԱՐԸԸ ԳՕԲՈՒ

25 Ապրիլ Շաբաթ օրուընէ սկսեալ մինչեւ մէկ շաբաթ շարունակ

Երկու մեծ և սքանչելի ֆիլմ մէկ անգամէն

ԺԱՆ ՏԱՐՔ

ԵՒ

ԵԹԷ ԵՐԿՈՒ ՄՐՏԵՐԸ ՄԻԱՆԱՆ

ՍԱԿԱՐԱՆ

24 Ապրիլ 1936

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ
ԵՒ ԱՐԺԵԹՈՒՂԹԵՐ

1933 Էրկանի ներքին փոխթ.	95.—
1918 Ներքին փոխառութիւն	29.50
1933 փոխթ. Իւնիթուրք Ա.	24.40
» » » Բ.	23.40
» » » Գ.	23.50
Անատօլու Երկաթուղի Ա.	44.30
» » Բ.	44.30
» » Գ.	46.60
Անատօլու Պոն	50.90
Անատօլու Բաժնեթուղթ	24.65
Սիմէն(Ասլան)	10.40
Թէրքոզ	12 —
Ըէժի	2.00
Թէլէֆոն	8.5ր
Թրամվայ	20.—
Պօմոնթի	8.60
Մինոթերի Իւնիոն	10.—
Պոլսոյ Բարափ	10.20
Քրէտիթ Ֆոնս է	— —
» » (1903)	91.—
» » (1911)	85.—

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Պանքնոթ Սթերլին	622.—
Ամերիկեան (Տօլար)	125.—
Ֆրանս. Թղթադրամ	167.—
Իտալական »	155.—
Պելճիքական »	82.—
Ճուանական » (Տրախ.)	24.—
Զուիցերիական »	818.—
Պուլկարական » (Լէվա)	25.—
Հոլանտական » (Ֆլորին)	85.—
Զեխօ Սլովաք » (Քուրօն)	92.—
Աւստրիական »	24.—
Գերմանական » (Ռայխմարք)	32.—
Ռումանական » (Լէյ)	14.—
Եուկոսլաւիա » (Տինար)	54.—
Թրքական ոսկի	972.—
Մէճիտիէ	—.—
Պանք Օթոման	235.—

ՁԼԷՔԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Լոնտոն	622.—
Նիւ Եորք (սէնթ)	79.50
Փարիզ	12 06
Հռոմ	10.07.17
Պրիւքսէլ	4.69.90
Զուիցերիա	2.44.—
Սոֆիա	64.40.60
Իսլամ	1.97.75

ՀԵՌԱԳԻՐ

Փարիզ (1 անգլ.) ֆր.	75.—
Նիւ Եորք (1 տոլար) »	1517

DEUTSCHE LEVANTE LINE HAMBOURG

Կանոնաւոր երթեւեկ Համբուրգ, Պէյրութ, Անվէրսա, Տէօնքէրքի Պոլսոյ Սեւ ծովու մէջեւ և վերադարձ։ Համապատասխանաբար Պէյրութէն Անվէրսէն և Տէօնքէրքէն Պոլիս ապաստանած յոգնեալներու—

Tilly L. M. Russ Այժմ Պոլիս է
Andros կը հասնի Ապր. 25ին
Avola » » 27ին
Manissa կը հասնի Մայիս 11ին

Մօտակայ մեկնումներ դէպի Գուրկաղ, Վառնա, Գէօսթանցա

Andros բեռ կ'առնէ Ապր. 25 – 27
Manissa բեռ կ'առնէ Մայիս 11 – 13

Մօտակայ մեկնումներ Պոլսէն դէպի Համբուրգ Պրէմ, Անվէրսա և Ռոթէրտամ

Angora այժմ Պոլսոյ մէջ
Kiel բեռ կ'առնէ Ապրիլ 25 – 27
Avola » » 28 – 30
Tilly բեռ կ'առնէ Մայ. 1 – 4
Andros Մայ. 7 – 9

Ուղղակի քօնէսպիսաններ և համբուրգ ասմանկներ, աշխարհի բոլոր նաւահանգիստներուն համար հեռաւոր ընկերութեանց նաւերով.—

Hambourg-Amerika Line, Nord deutscher Lloyd et de la Hambourg Sudamerikanisch Damp-Schiffahrst Gesellschaft.

ՕԴԱՑԻՆ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
«ԿՐԱՖ ՅԷՓԼԻՆ»ով

Այժմ կարգի առեղծութեան համար դիմել յոգնեալային գործակալութեան՝ Մ. Մ. Լասթէր Սալպերժան և Ընկ., Գալաթա, Յովակիմեան խան, հեռ. 44647 6.

ԼՈՅԴ ԹՐԻԷՍԹԻՆՈ
LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ՊՈԼՍԷՆԱ

Երկ., 23 Ապրիլ, ժամը 20ին դէպի Գուրկաղ, Վառնա, Գէօսթանցա, Նովոռոսիսք, Պաթում, Տրապիզոն, Սամսոն, Վառնա, Գուրկաղ։

ԲԻՐԻԵԱԼ

Երկ., 23 Ապրիլ, ժամը 20ին Գալաթիոյ քարափէն դէպի Փիրէ, Պրէնտիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ։

ԱԼՊԱՆՕ

Շբ., 25 Ապրիլ, ժամը 17ին դէպի Սելանիկ, Միտիլլի, Իզմիր, Փիրէ, Փաթրաս, Պրէնտիզի, Վէնէտիկ, Թրիէսթէ։

ՄԷՐԱՆՕ

Շբ., 25 Ապրիլ, ժամը 17ին, դէպի Գուրկաղ, Վառնա, Գէօսթանցա, Սուլինա, Կալաց, Իպրայիլ, Սուլինա, Պաթում, Գէոսթանցա, Վառնա, Գուրկաղ։

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Լոյտ Թրիէսթինոյի ընդհ. Գործակալութեան. Մէրքէզ. Բըսթըմ խան, Կալաթա թէլէֆոն 44877 8 9 և կամ Բերայի ճիւղը Կալաթա Սէրայ թէլ. 44656։

Գործակալութիւնս հոլանտական յոգենաւային ընկերութեան միջոցաւ եւ կապ պահելով հոլանտական ընկերութեանց հետ պատրաստ է «Աշխարհի բոլոր նաւահանգիստներու» համար ապրանքներ ընդունիլ և փոխարէն ուղղակի քօնոսիսման տալ։

ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՊԷՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա. Զինիլի Բըսթըմ խան Ա. յարկ, թիւ 93. 95, 97։ Թէլէֆոն 44792։

«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.»

ԱՄՍԹԷՐՏԱՄ

Արտածման սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնումներ դէպի Անվէրս, Ռոթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համբուրգ։

Ceres Բեռ կ'առնէ Ապ. 27ին
Orestes Բեռ կ'առնէ Մայս. 11-16ին

Գեներու վրայ մանաւոր շոգենաւային սպասարկութիւն. Հոնոսի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։

Ներածման սպասարկութիւն

Ամսթէրտամէն կ'սպասուին

Orestes Մայիս 15ին
Ulysses Մայիս 2ին

Ամսթէրտամէն մօտակայ մեկնում

Orestes Ապրիլ 22ին
Hermes Մայիս 6ին

Nippon Yusen Kaisha Tokyo
ՇՈՓԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն Եոքոհամայի, Քոպի, Տէյրէնի, Զինկթաոյի, Շանկհայի, Հոնկ-Քոնկի, Ինկաբուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Բոսթ Սայիտի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջեւ։

Պիրէոն, Մարսիլիա, Պարսելոնա, Վալէնսիա, Լիվերբուլ և Կըլասքօ։

Lyons Maru Ապրիլ 20ին
Lima » Մայիս 20ին
Toyooka » Յունիս 20ին

Ինչո՞ւ միշտ կը նախընտրես
GRIPINը

ԼՈՐՈՎՀԵՏԵՒ

Նախորդ օր ցրտառութիւն ունեցեր էր երէկ զաւակ, իսկ այս առաւ ոտքի ելաւ

ԿՈՒԲԻՆԸ

ցրտառութեան, հարբուխի, կոիփի ակռայի, մէջքի, ջիղերու, մանչերու ցաւերու և մանաւանդ յոգացաւի դէմ խիստ ազդու է։

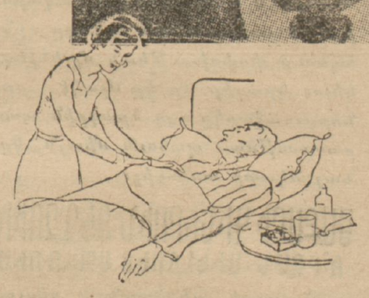

ԿՈՒԻՓԻՆԸ

Բոլոր ցաւերն ու խիթերը կ'անհետացնէ։

ԿՈՒԻՓԻՆԸ

փորձեցէք

Բատիոլինի ակռայի բաթի գործարանին մասնագէտ քիմիագէտին կողմէ կը պատրաստուի։

Ձեր ակռաները խնամող մասնագէտի մը ամենադիւրին կերպով տալիս վճիռը

ՌԱՏԻՕԼԻՆ

ԳՈՐԾԱԾԵԼ ԿԱՄ ՉԳՈՐԾԱԾԵԼՆԻԴ ՊԻՏԻ ԸԼԼԱՑ

Որովհետեւ ՐԱՏԻՕԼԻՆԸ ակռաները առանց գծելու եւ քանդելուկը ճերմկցնէ։
Որովհետեւ ՌԱՏԻՕԼԻՆԸ լինտերուն բնական գոյնը կը պահպանէ։
Որովհետեւ ՌԱՏԻՕԼԻՆԸ միքրոպները հարիւրին հարիւր կը մեռցնէ եւ ակռաները փտելէ զերծ կը պահէ։
Որովհետեւ ՌԱՏԻՕԼԻՆԸ ակռաներու վրայ գոյացած աղտի խաւի կազմութեան արգելք կ'ըլլայ։

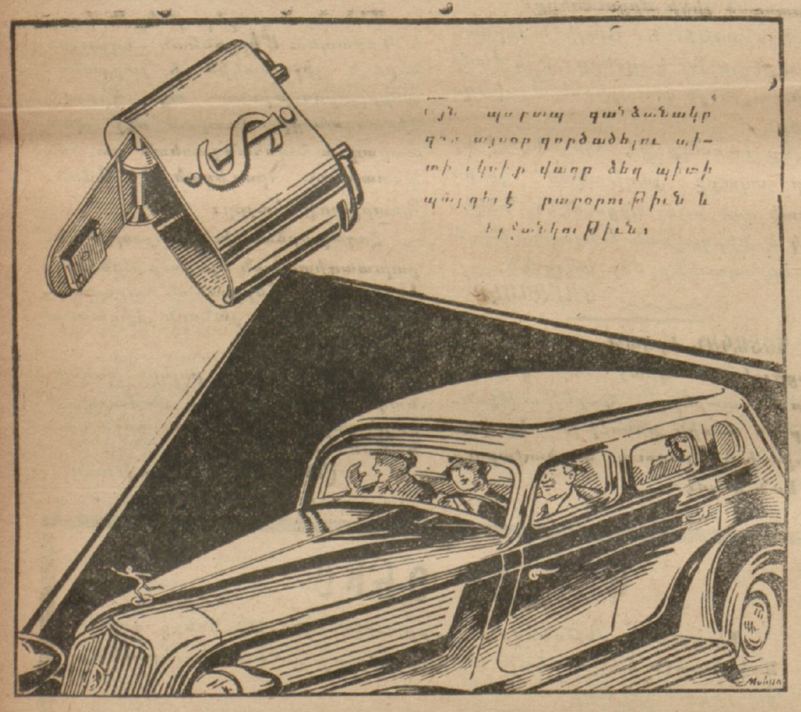

ԹՈՒՐՔԻԷ ԻՆՔ ՊԱՆՔԱՍԸ

PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR PASTIL FOR

ԲԱՍԹԻԼ ՖՕՌ
ԳՍՐԹԱԾՈՂՆԵՐԸ

Հարբուխի, հազի, շունչի նեղութեան չեն բռնուիր, իրենց ձայները չեն մարիր, շնչիրակները չեն հիւանդանար, կոկորդնին չի ցաւիր։

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata Billur sokak No. 10

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՔՕ

ԻԶԱՊՕ ԹԱԳՈՒՀԻՆ

Ու կրկնեց Սայթանոյի խօսքը.

— Ասիկայ չանթն է։

Վայրկեան մը Լօրանս այդ գաւաթը բռնեց սեղմուած մատներուն մէջ։ Ու յանկարծ ասիկա իր շրթներուն տարաւ։ Բաջալերուած ա՛յն յոյսէն թէ պիտի չանթահարուէր. Լօրանս պարպեց այդ գաւաթը մէկ ումպով, և յետոյ իր ոտքերուն առջեւ ձգեց ասիկա։

Ասոր յաջորդող վայրկեանը տարօրինակ եղաւ։

Թագուհին, Պուա Ռբատն և Նըվէր ապշած կը դիտէին։ Անոնք իր ամենածայրայեղ ուժգնութիւնով կը զգային ջղագրգիռ անհանգստութիւնը մարդոց, որոնք կը սպասեն ականին պայթելուն՝ երբ պատրոյգը կը վառի արդէն։ Եւ սակայն այդ պայթումը տեղի չունեցաւ... անխուսափելի իրողութիւնը չէր պատահեր ...։

Ի՛նչ, ի՞նչ կար։

Լօրանս խմած էր թոյնը — չանթը — վայրկենական մահը, ու Լօրանս ոտքի կը մնար։ Հեռի տարբաղդրուելէ. զէմքը կը կորսնցնէր իր ամբոյն գոյնը և վարդագոյնի կը նկրկուէր. իսկ աչքերուն մէջ՝ որոնք բովանդակ սարսափը կը պարունակէին, ժըպտուն արշալոյս մը կը ծնէր։

Լօրանս կ'ապրէր։ Ո՛չ միայն կը զգար թէ կ'ապրի այլ և իր կեանքը աւելի կայտառ, աւելի վառուուն կը դառնար, կարծես իր երակներուն մէջ աւելի թարմ արիւն կը հոսէր։ Նոյն իսկ ինքզինքը ողջ տեսնելուն համար ալ չէր զարմանար. կը զգար թէ ինք աւելի կենդանի էր հիմա, քան ինչ որ էր դաւաթը պարպելէն առաջ։

Պուա Ռբատն ապշած կը մնար։ Նըվէրի ապշութիւնը սարսափի կը մօտենար։ Իզապոի կատաղութիւնը ծայրայեղութեան կը հասնէր։ Ցանկարծ ճըշմարտութիւնը պոռթկաց իր մէջ։ Լօրանս չէր թունաւորուած

Ո՛չ, թունաւորուա՛ծ չէր. ըլլա՛յ դիպուածով, ըլլա՛յ խորհրդաւոր փորձ մը ընելու համար։ Միջնադարեան մարդը մահացու հեղուկին տեղ բարերար հեղուկ մը տուած էր Թագուհիին. այո՛, բոլորովին բարերար ու կազդուրիչ, որովհետեւ Լօրանս վայրկեան վայրկեան կը զգար թէ անծանօթ ուժեր կը ծնին իր մէջ և կը վերակենդանացնեն իր ամբողջ էութիւնը։

Ինչ որ ահռելի էր, սա էր թէ Լօրանս սկսաւ խընդալ մեղմօրէն, ինչպէս չափազանց երջանիկ մանուկ մը՝ որ չգիտէր արտայայտել իր երջանկութիւնը։ Ձեռքերը Թագուհիին երկարեց և մրմնջեց.

— Ասիկա փորձ մըն էր...։ Ատուա՛ծ իմ, Ատուա՛ծ իմ... ասիկա փորձ մըն էր պարզապէս։

Նըվէրի և Իզապոի ակնարկները իրար բախեցան։

— Եթէ Լօրանս ապրի, ասիկա ինձի համար պիղծ մահն է, ըսաւ Ժան Սան Բէօրի արիւնաներկ ակնարկը։

— Դեռ ի՞նչ կը սպասէք, պատասխանեց Թագուհիին ակնարկը։

Ու Լօրանս խելակորոյս չեչտով մը գոչեց.

— Ազատով եղէ՛ք, մօնսէնեո՛ռ, դո՛ւք ալ Թագուհիս, դուք ինձի կեանք կուտաք բայց ...։

Կարճ հառաչ մը ընդհատեց իր խօսքը ու Լօրանս ինկաւ պատին երկայնքը, սեղանին տակ, երեսը սալայատակին վրայ...։ Շա՞նթը, այս անգամ չա՞նթն է որ իջած էր իր գլխուն. Ժան Սան Բէօրի դաշո՞յնը։

Այդ պահուն սեւեր հագուած կին մը, մատուռէն ներս մտաւ ըսելով.

—Քարտուղարը ինձի լուր տուաւ, տիկին, ու ահա եկայ...։

Անչուշտ այս կինը դեր ունէր կատարելիք։

Ու Թագուհին գիտէր ատիկա, որովհետեւ ըսաւ անոր.

—Գիտե՞ս թէ ինչ պիտի ընես, Ժէռօտ։

—Քարտուղարը ամէն ինչ ըսաւ ինձի։

Պատրաստ ես։

—Մի՛շտ։

—Լա՛։ Պատգարակ մը կը սպասէ Սէն Մարթէն փողոցին անկիւնը։ Ատիկա հոն քու տրամադրութեանդ տակ է։

Ժան Սան Բէօր ծնած է Լօրանսի վրայ։ Վերջին ցնցում մը զայն կոնակին վրայ դարձուց։ Լօրանս ձեռքը տարաւ վերքին, որ ծածկած էր իր կուրծքը։ Անգիտակից չարժումով մը, չարժեց իր արիւնլուայ ձեռքը ու ալ չշարժեցաւ։

Նըվէր ոտքի կանգնեցաւ, ետ քաշուեցաւ, սրբեց դէմքէն հոսող քրտինքը, ու այն ատեն տեսաւ որ մատները կարմրած էին. այդ քրտինքը զոհին արիւնն էր։

Իր կարգին Պուա Ռբատն ետ ծռեցաւ, վարպետ աչքով մը քննեց վերքը, ձեռքը սրտին վրայ դրաւ, վայրկեան մը սպասեց ու ի վերջոյ ոտքի ելաւ ըսելով.

—Մեռա՛ծ է։

Կրնային հաւատալ անոր խօսքին։ Անիկա շատ լաւ կը հասկնար։

Թագուհին կրկին դարձաւ դէպի այն կինը, զոր Ժէրօտ կ'անուանէր։ Ցանկարծ ուժգին աղմուկ մը թընդաց տան ներսը, հազարեակ քայլերու ժխոր մը, ձայներ, որոնք «Ձերբակալեցէ՛ք» կը գոչէին։

Մատուռին դուռը ուժգնօրէն բացուեցաւ։ Հարտի տը Բասավանի տապանը առաջացաւ, հագուստները անկանոն վիճակի մէջ, դաշոյնը ձեռքը։ Տիրական չարժումով մը Իզապոյ սեմին վրայ կեցուց այն զինուորները, որոնց ձեռքէն կրցած էր փախչիլ Հարտի, և որոնք կը հետապնդէին զայն։

—Սեռնի՛ն բոլոր սատանաները, գոչեց հեռուէն պահակապետը Միականին Բլօտ և Երկաթգուխին Լանսլոթ երկուքն ալ անդիի աշխարհը չուներ, ի՞նչ սատանա՛յ է ասիկա։

—Տիկի՛ն, որոտաց Ժան Սան Բէօր, ասիկա վկայմըն է, պէտք է որ ...։

—Անիկա հեռուն պիտի երթայ, ըսաւ Պուա Ռբատն, որ հիացաւ։

—Լաւութի՛ւն, ըսաւ Իզապո Նըվէրի կոմսին։

—Անիկա մինչև Միջնադարաք պիտի երթայ, փսփսաց Թագուհին Պուա Ռբատնի, մինչև Ֆէվ փողոց։ Մինչև հոն՝ ուսկից դուրս ելանք քիչ առաջ։ Բեղի՛ եմ, Պուա Ռբատ՛ն։

Հարտի կը կայտռէր, բուռն կատաղութեան նշան մը բռնուած, որ երկու վայրկեան խեղդեց իր ձայնը։ Ի վերջոյ.

—Ի՞նչ կ'ընէք այստեղ, գոչեց։ Ո՞վ էք դուք։ Շուտիկնե՛ր, խօսեցէ՛ք, գիշերային աւազակնե՛ր, ո՞ւր է Ռօզլիս։ Ի՞նչ ըրիք Ռօզլիսը Հօրս և երկնքին վրայ կ'երդնում որ հիմա պիտի տեսնէք։ Հարտի՛ Բասավան Ցը Հարտի՛։

(Շար.)